

Sted-responsiv Læring for
Pædagogstuderende

Camilla Finsterbach Kaup,
lektor, ph.d.
Professionshøjskolen UCN
cmf@ucn.dk

Introduktion og Formål

- Formål: At præsentere, hvordan 'place-responsive learning' kan hjælpe pædagogstuderende med at overføre teoretisk viden til praksis.
- Problemstilling: Mange pædagoger og pædagogstuderende finder det udfordrende at integrere natur- og udendørsaktiviteter i deres arbejde.
- Hvordan opfatter pædagogstuderende stedets rolle i naturbaseret læring, og hvordan påvirker disse opfattelser deres transfer af viden fra teori til praksis?

Kompetencemålet

Valgfaget Natur og udeliv

- *Den studerende kan skabe rammer for, lede og udvikle pædagogiske forløb med et naturvidenskabeligt udgangspunkt og med fokus på børn, unge og voksnes naturoplevelser, naturforståelse med uderummet som læringsmiljø.*
- Studerende fra tre specialiseringer: Skole- og fritidspædagogik, Dagtilbud & Social- og specialområdet

Transfer

- Ifølge Wahlgren (2018) er en af de mest betydningsfulde antagelser, som voksne medbringer til deres læring, deres tidligere erfaringer.
- Denne tidligere erfaring bidrager også til at forme den kontekst, som den voksne studerende lærer i.
- Den voksnes erfaring kan udnyttes til at hjælpe dem med bedre at forstå materialet og skabe mere skabe mere meningsfulde forbindelser mellem de begreber, de lærer.

Transfer

Nær transfer: De studerende anvender aktiviteter, de har arbejdet med i undervisningen, direkte i praktikken.

Fjern transfer: De studerende overfører viden fra en kontekst til en anden, f.eks. ved at arbejde med naturkunst.

Sted

- Med 'sted' henviser vi til de dynamiske og mangefacetterede miljøer, der omfatter fysiske, sociale, kulturelle og historiske dimensioner, der former og bliver formet af individernes relationer, erfaringer og interaktioner mellem individer.
- Sted-responsiv læring strækker sig ud over at betragte det fysiske sted som et klasseværelse (Mannion & Lynch, 2016).

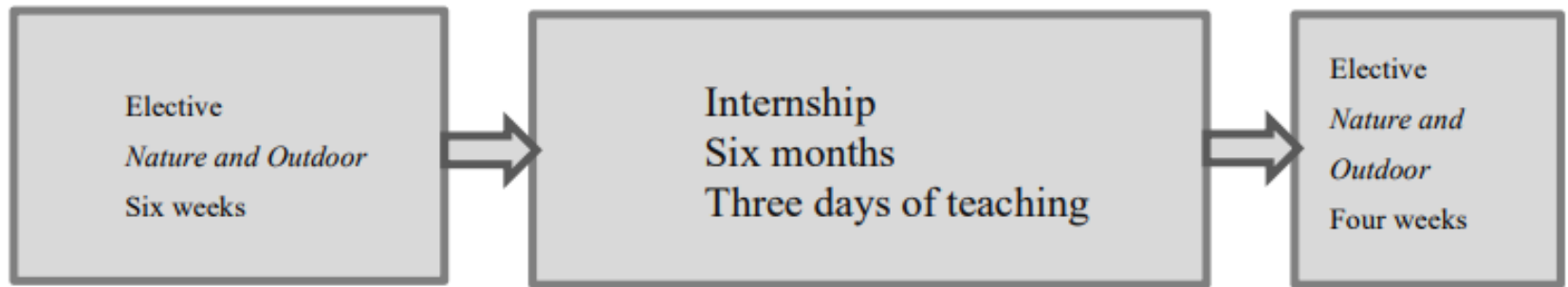
- Vores undersøgelse strækker sig ud over naturen og anvender Blatt og Patricks (2014) bredere begreb »sted«, som ikke kun omfatter naturvidenskabelige aspekter, men også sociale, kulturelle og historiske dimensioner.
- Gennem denne bredere optik kan vi forstå hvordan pædagogstuderende fortolker sig selv og deres omgivelser, som det understreges af Blatt og Patrick (2014).
- Vi kombinerer naturbaseret og sted-responsiv undervisning, og på den måde ser vi naturen som en del af læringsmiljøet, samtidig med at vi er opmærksomme på, hvordan selve »stedet« påvirker læringsprocesserne og indholdet.

Myresti

Myretue

Deltagere

- Forår til efterår 2023 – 34 studerende
- Efterår 2023 til forår 2024 - 28 studerende
- Valgfaget Natur og Udeliv på pædagoguddannelsen, UCN

Dataindsamling

- Spørgeskema: efter undervisningen med fokus på de studerendes oplevelse af undervisningen.
- Den indeholdte syv åbne spørgsmål, der bad de pædagogstuderende om at reflektere over udbyttet af valgfaget Natur og Udeliv i relation til deres transfer af viden.
- Svarprocenten var 94% (N=62)

Dataindsamling

PÅ BAGGRUND AF DERES
EVALUERING DESIGNEDE VI EN
INTERVIEWGUIDE TIL 4
FOKUSGRUPPEINTERVIEW

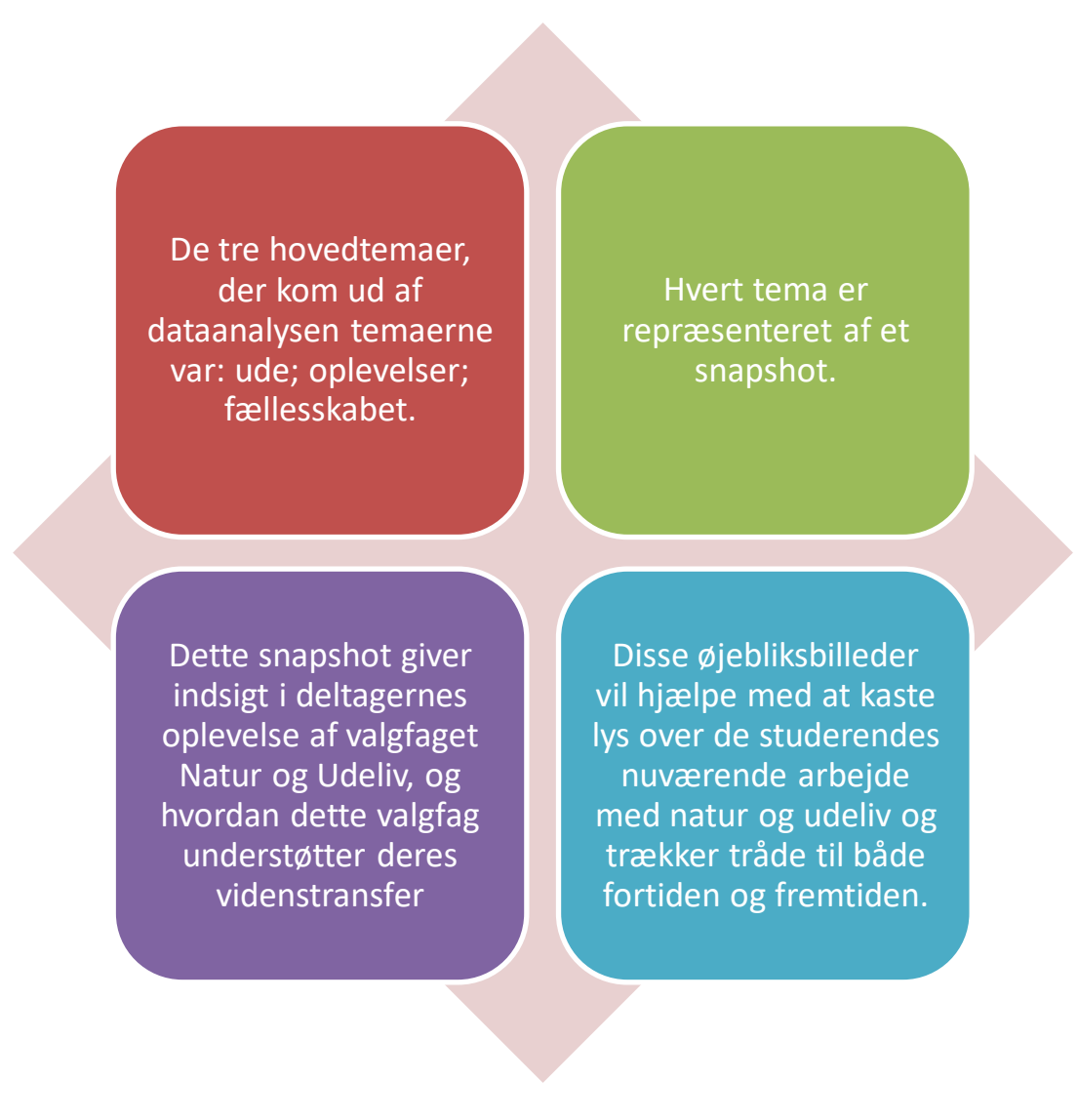

ALLE STUDERENDE BLEV INVITERET
TIL AT DELTAGE I DE
SEMISTRUKTUREREDE
FOKUSGRUPPER.

SEKS STUDERENDE FRA FØRSTE
HOLD OG TI STUDERENDE FRA
ANDET HOLD DELTOG.

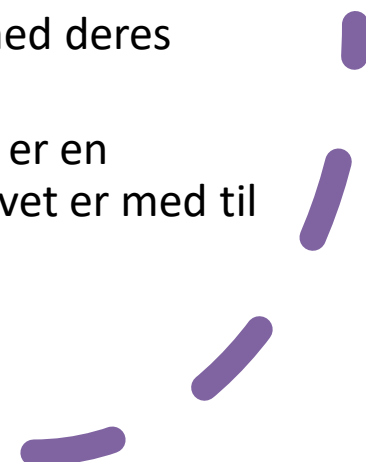
Resultater

Snapshot 1: Ude.

”

Jeg føler, at undervisningen har været spændende og lærerig. Der er en stærk sammenhæng mellem teori og praksis, da læring sker, når vi aktivt anvender den. Vi engagerer os fysisk, reflekterer over teorien og skaber meningsfulde erfaringer ud fra den. (Pædagogstuderende nr. 11, spørgeskema).

-
- Ved at inkorporere en sted-responsiv tilgang engagerer de studerende sig med natur- og udelivsaktiviteter og udvikler en dybere forståelse af stedet
 - Ved at arbejde med 'sted' fra et naturbaseret perspektiv kan de studerende lære at genkende ikke kun dets fysiske aspekter, men også dets kulturelle, sociale og følelsesmæssige betydning.
 - Dette hjælper dem med at forstå den dybtgående indflydelse, som 'sted' har på både dem selv som lærere og, efterfølgende, på de børn eller voksne, de vil arbejde med.
 - Sted-responsivitet opfordrer de studerende til at overveje, hvordan de interagerer med deres omgivelser.
 - Det understreger, at 'sted' ikke blot er en baggrund for læring, men også aktivt er med til at påvirke oplevelserne.
-

-
- Gennem hands-on aktiviteter i naturen udvikler de studerende en bevidsthed om, hvordan naturen påvirker deres personlige læring og kollektive læringserfaringer.
 - Stedets dynamiske og relationelle kvaliteter tilbyder rige muligheder for meningsfulde og transformativ læringserfaringer i naturen.

Nær transfer

- Fra data i både spørgeskemaer og interviews kan vi se, at de studerende finder det lettere at anvende deres viden gennem nær transfer

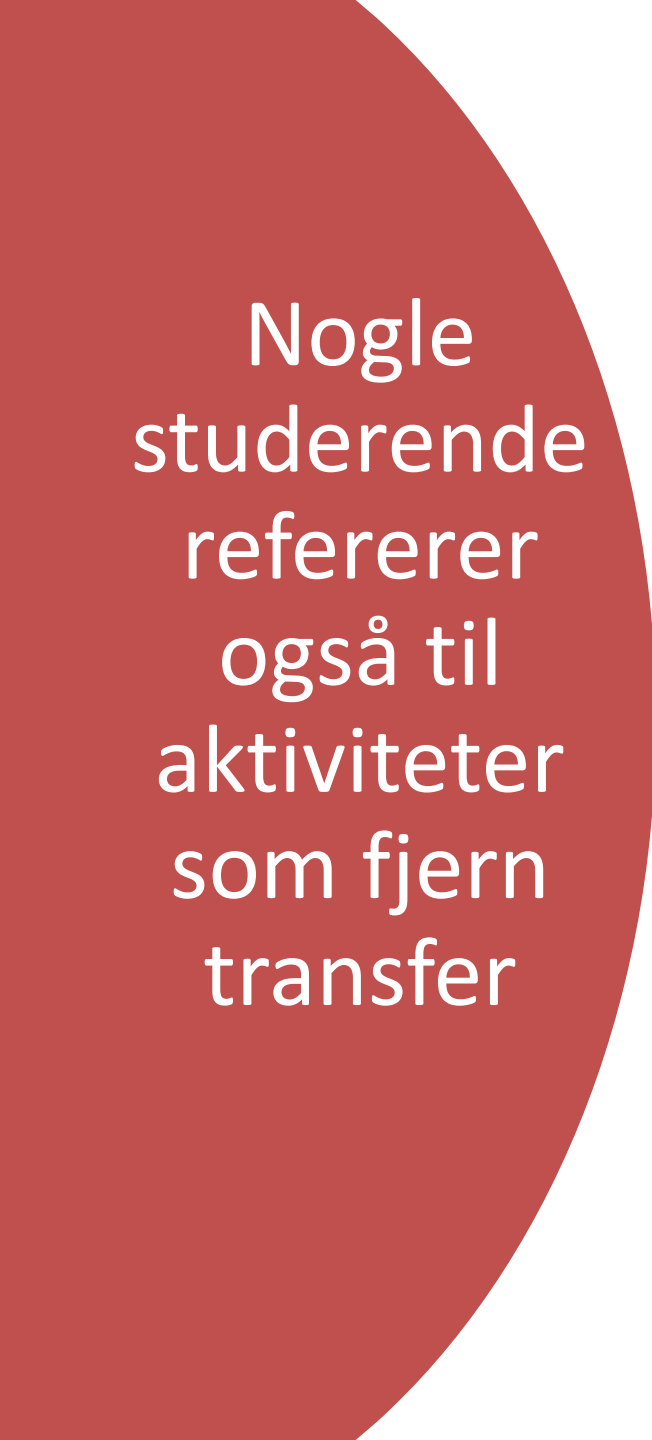

- Målet med nær transfer er at viden er direkte relateret til den aktuelle situation de studerende kan komme til at stå i ude i praktiken.
- De aktiviteter, de refererer til under deres praktik, er typisk aktiviteter, de har prøvet og arbejdet med i undervisningen.

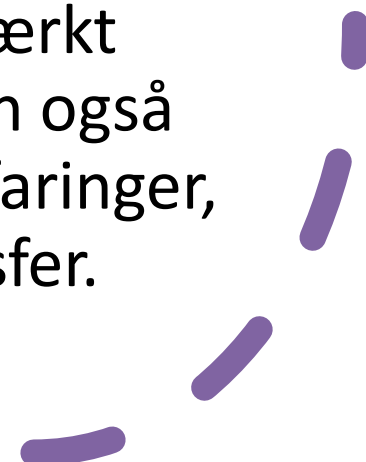
A photograph of a sunlit forest path. Tall, slender trees line the path, and sunlight filters through the canopy, creating a dappled light effect on the forest floor. The path is covered with green ferns and other undergrowth. The overall atmosphere is peaceful and natural.

”

Jeg synes også, at det faktisk, at vi har været ude i skoven og har været ude og prøve det, har gjort det nemmere at inkludere det i min praktik, fordi jeg har haft noget erfaring med det selv (Site 2, interview A1).

A large red circle on the left side of the slide, containing white text.

Nogle studerende refererer også til aktiviteter som fjern transfer

- Fjern overførsel opstår, når viden og færdigheder overføres fra den underviste kontekst til en anden, ulig kontekst.
 - Det er derfor vigtigt, at de studerende både i undervisningen og i deres praktik møder forskellige elementer, der kan hjælpe dem med at overføre viden.
 - Disse elementer skal stærkt støtte nær transfer, men også opfordre til at skabe erfaringer, der muliggør fjern transfer.
-
- Several short, curved purple lines in the bottom right corner of the slide.

”

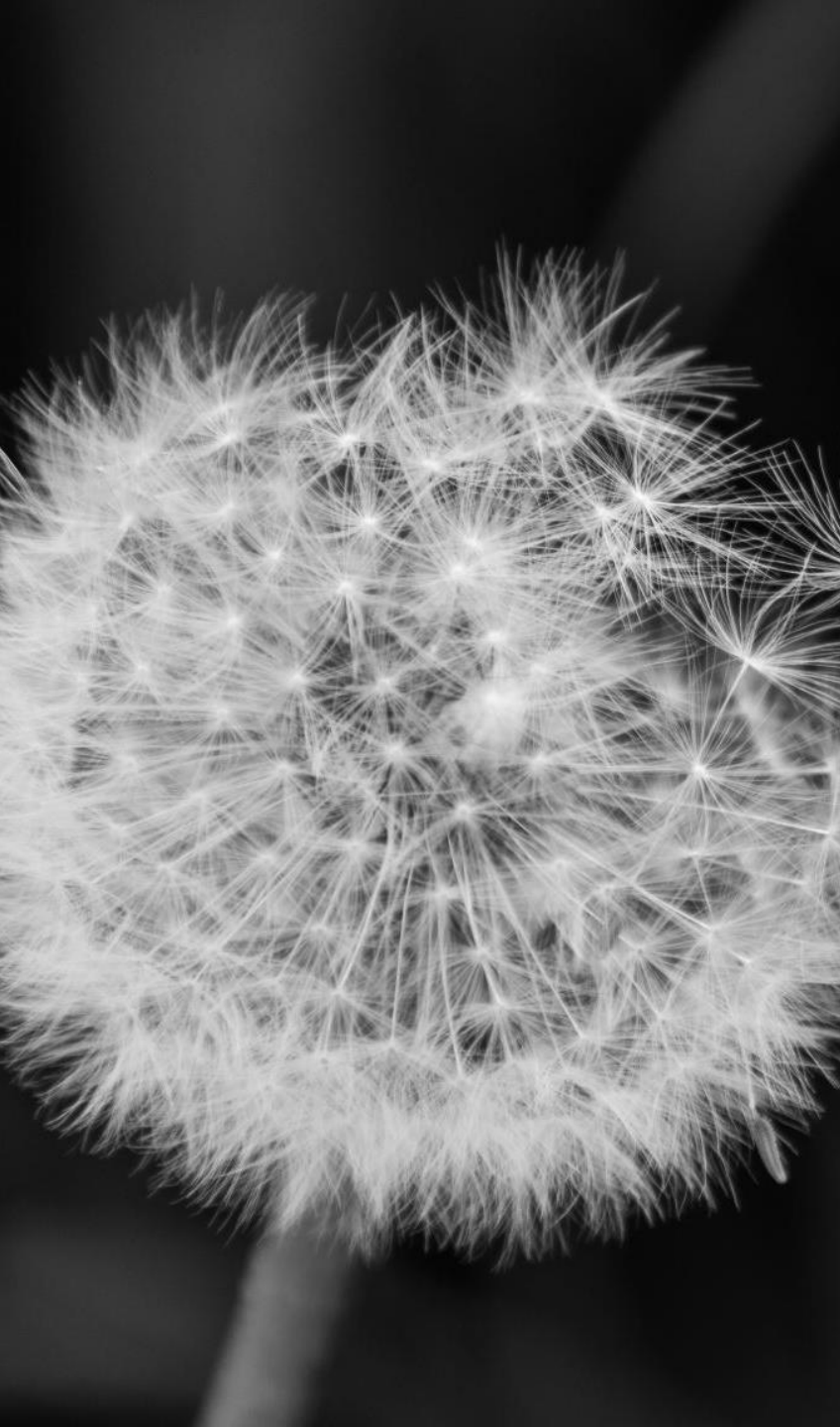
Jeg har også lavet noget andet. Jeg har arbejdet med naturkunst. En uge udenfor samlede vi sten og malede på dem. Den følgende uge samlede vi pinde og satte dem sammen med ståltråd. Så havde vi forskellige udstillinger udenfor, som forældre kunne se.
(Pædagogstuderende, interview A7)

Snapshot 2: Erfaringer

Interaktionen mellem de studerende og det at arbejde sted-responsivt har fremmet en unik relation.

Interviews viser dog, at de studerende ofte finder det udfordrende at arbejde med natur- og udelivsaktiviteter under deres praktik.

”

Og jeg tror ikke, mine kolleger var passionerede omkring natur og udeliv overhovedet. Men jeg tror, de havde tillid til, at når jeg vidste noget, når jeg kom med noget, som jeg havde nogle beviser for, kunne de se en grund til at gå udenfor... Og det var også den feedback, jeg fik bagefter, at det var fedt, at jeg kom med noget, og de kunne se en pointe i det og gerne ville være med. (Site 2, interview A3)

- Flere studerende gav udtryk for at de blev anset som eksperter i at udføre aktiviteter og tager initiativ i praktikken.
- Flere studerende følte sig som "first movers", der introducerer nye tilgange til natur og udelivsaktiviteter i deres praktik.
- Dette initiativ skaber en positiv indvirkning på både børnene og de kolleger, de arbejder sammen med.

Udfordringer indenfor social- og specialspecialiseringen

- Studerende inden for social- og specialområdet oplever vanskeligheder med at overføre teori til praksis.
- De mangler praktiske eksempler og begrænset støtte fra kolleger hæmmer deres mulighed for at arbejde med natur- og udelivs aktiviteter mens de er i praktik.

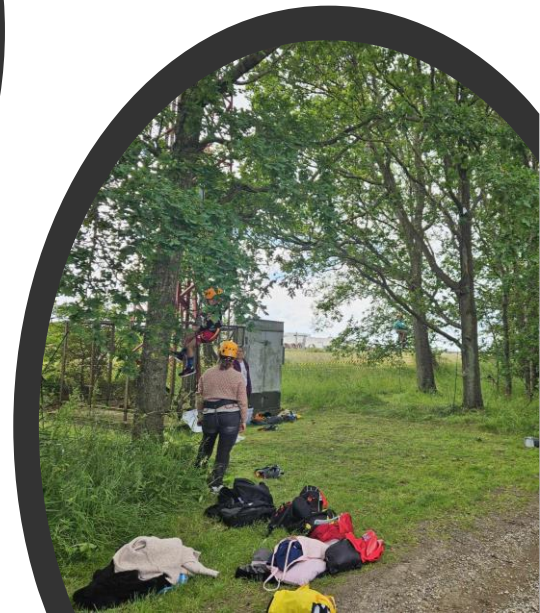

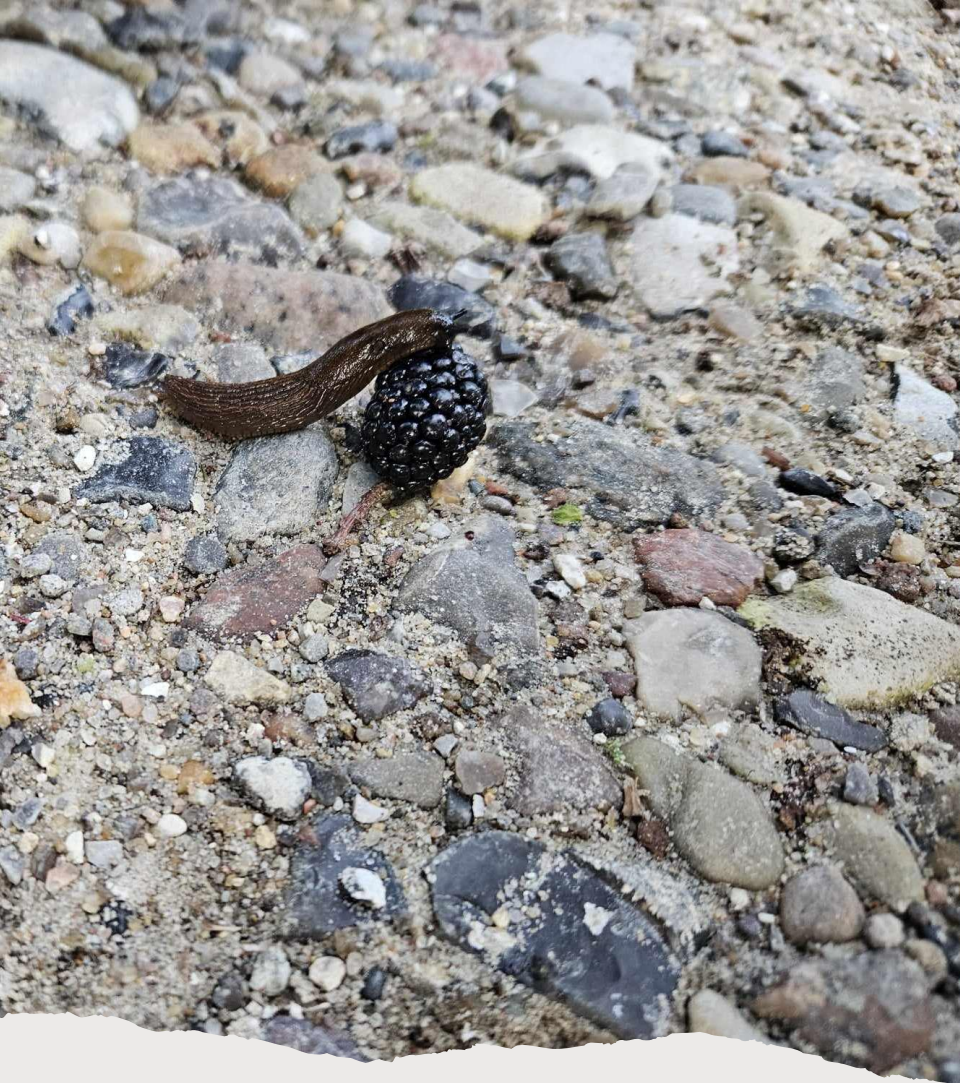
Snapshot 3: Fællesskabet

- Udeskoledag for 100 elever fra 0-3. klasse
- De studerende skulle planlægge og gennemføre en dag med udelivsaktiviteter for skolebørn.
- De fik mulighed for at prøve teori af i praksis og samarbejde med lærere og pædagoger.

- De studerende fik mulighed for at praktisere deres teoretiske viden.
- Lærere og pædagogerne blev inspireret af de studerendes aktiviteter.
- De studerende oplevede, at de fik erfaring og tro på at de godt kunne gennemføre natur- og udelivsaktiviteter med andre målgrupper

Manglende indsigt fra praksis

Konklusion

Stedets afgørende rolle i læring og transfer: Det er tydeligt, at 'sted' spiller en central rolle i at facilitere læring og videnstransfer, især gennem nær transfer, hvor de studerende kan anvende teori direkte i praksis.

Udfordringer i praktikken: Succes med videnstransfer afhænger i høj grad af praktikvejledernes åbenhed over for natur- og udelivs initiativer. Når de studerende møder modstand, hæmmes deres evne til at bygge bro mellem teori og praksis.

Sted-responsiv læring: Sted-responsiv læring fremhæver forholdet mellem de studerende og deres læringsmiljø, og hvordan det kan styrke de studerende og deres evne til at anvende viden fra teori til praksis.

Behov for ressourcer og støtte: Der er behov for yderligere ressourcer og vejledning, især for dem, der arbejder inden for social- og specialområdet, hvor praktiske eksempler og støtte ofte mangler.

Anbefaling om mere forskning: Yderligere forskning er nødvendig for at udforske, hvordan studerende med specialisering i social- og specialområdet bedre kan overføre natur- og udelivsaktiviteter til deres praksis.

Tiltag

- Eksamen i det fri
- Tættere afprøvning i samarbejde med praksis
 - Fx udeskoledagen
 - Bæredygtighedsfestival for dagtilbud
 - Naturfagsfestival på en specialske
 - Natur- og udelivsaktiviteter på et botilbud
 - Aktiviteter inde- som ude i børnehaver

